

8 มหันตภัยใกล้ตัว... ความเสียหายที่ (ไม่มีที่สิ้นสุด)

ภัยพิบัติที่มนุษย์ไม่ว่ายุคไหนก็ไม่สามารถที่จะเอาชนะหรือควบคุมได้ก็คือ "ภัยพิบัติทางธรรมชาติ (Natural Disaster)" และนี่คือ ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อและสร้างความเสียหายต่อประเทศไทย ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

ภัยที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ (Hydrometeorological Disaster)

∞ อุทกภัย (Flood)

หรือเรียกง่าย ๆ ว่า "น้ำท่วม" คือ ภัยที่เกิดขึ้นเนื่องจากน้ำเป็นสาเหตุ โดยที่น้ำมีปริมาณมากกว่าพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งจะรองรับได้ ซึ่งจะสร้างความเสียหายให้แก่สิ่งทีกีดขวางทางไหลของน้ำ ที่ยังอยู่ในความทรงจำคนไทย คือ มหาอุทกภัย ปี พ.ศ. 2554 ซึ่งเลวร้ายที่สุดในรอบ 50 ปี โดยพื้นที่น้ำท่วมครอบคลุมกว่า 2 ใน 3 ส่วนของประเทศ

∞ ดินถล่ม (Landslide)

เป็นภัยที่มักเกิดควบคู่กับอุทกภัย เนื่องจากดินไม่สามารถอุ้มปริมาณน้ำฝนที่ตกมาอย่างต่อเนื่องได้ จึงเกิดการถล่มและพัดพาเอาโคลน หรือขุขี้ลงมาด้วย ดินถล่มครั้งรุนแรงสุดครั้งหนึ่งของประเทศไทยเกิดขึ้นที่ อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช เมื่อปี พ.ศ. 2533

∞ หลุมยุบ (Sinkhole)

เป็นธรณีพิบัติภัยประเภทหนึ่งซึ่งเกิดตามธรรมชาติ แต่กิจกรรมของมนุษย์เร่งให้เกิดได้เร็วขึ้น ตามรายงานในประเทศไทย ยังไม่พบว่าสร้างความเสียหายเป็นวงกว้างให้แก่ชีวิต และทรัพย์สิน

∞ วัตภัย (Storm)

คือภัยพิบัติที่เกิดจากลมพายุ ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่ทรัพย์สินและชีวิตอย่างมากมายพายุฝนฟ้าคะนอง พายุหมุนเขตร้อน และพายุทอร์นาโด รวมถึง "คลื่นพายุซัดฝั่ง" (Storm Surge) ก็คือวัตภัยรูปแบบหนึ่งเช่นเดียวกัน ที่อยู่ในความทรงจำของคนไทยก็คือ พายุไต้ฝุ่นเกย์ (Gay) ที่พัดเข้าชายฝั่งชุมพร เมื่อปี พ.ศ. 2532 ทำให้มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 400 คน มูลค่าความเสียหายมากกว่า 10,000 ล้านบาท

∞ ทูพริกภัย (Drought)

หรือภัยแล้ง เกิดจากฝนที่ไม่ตกต้องตามฤดูกาลหรือทิ้งช่วงเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ส่งผลให้ปริมาณน้ำ สำหรับอุปโภคและบริโภคนั้นขาดแคลน ซึ่งในประเทศไทยเกิดจากพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านน้อยเกินไป หรือลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้มีกำลังอ่อน

∞ ไฟป่า (Forest Fire)

ใช้เรียกเหตุการณ์ที่เกิดไฟไหม้ในป่าธรรมชาติ อาจเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือจากฝีมือของมนุษย์ก็ได้ ยังผลให้เกิดสร้างความเสียหายแก่ทรัพยากรทางธรรมชาติ และความสมบูรณ์ของหน้าดิน

ภัยที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ (Geophysical Disaster)

∞ แผ่นดินไหว (Earthquake)

เป็นภัยพิบัติที่มีอำนาจทำลายล้างมหาศาล และไม่สามารถทำนายได้ ซึ่งเกิดมาจากสาเหตุหลัก 2 ประการ คือ

- จากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น การเคลื่อนที่ของเปลือกโลก แผ่นดินถล่มและภูเขาไฟระเบิด เป็นต้น
- จากการกระทำของมนุษย์ เช่น การยุบตัวจากการทำเหมืองใต้ดิน การทดลองระเบิดนิวเคลียร์ เป็นต้น

∞ สึนามิ (Tsunami)

เป็นคำที่มาจากภาษาญี่ปุ่น 2 คำ คือ "Tsu" และ "Nami" นำมารวมกันหมายถึง "คลื่นที่เข้าสู่อ่าว ฝั่ง หรือท่าเรือ" ซึ่งสึนามิเกิดขึ้นได้จากสาเหตุ 4 ประการ ได้แก่ แผ่นดินไหว ภูเขาไฟใต้ทะเล ดินถล่ม และวัตถุขนาดใหญ่ เส้นผ่านศูนย์กลางมากกว่า 5 กิโลเมตรตกลงสู่มหาสมุทร ภายหลังเกิดเหตุการณ์คลื่นยักษ์พัดถล่มชายฝั่งอันดามันของไทย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นผลจากแผ่นดินไหวขนาด 9.0 ริกเตอร์ ก่อให้เกิดสึนามิสูงกว่า 30 เมตร ทำให้อพยพรวมการสูญเสียชีวิตทั่วโลกครั้งนั้นมากกว่า 200,000 คน

ข้อมูล : อ้างอิงจาก ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กรมทรัพยากรธรณี กรมอุตุนิยมวิทยา ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย หนังสือรู้ทันภัยพิบัติ (ดร. กฤษดาเกิดดี) Modern Physical Geography

นิทรรศการ ภัยพิบัติ : เตรียมตัว รู้ รอด 2 "เตรียมรับมือ สู้ภัยพิบัติ"

55-06 / No. 02